

Til III. A. a. 2. Kontoen foreslaas i Henhold til Overbibliotekarens Andragende forhøjet med 15,000 Kr. Til Støtte herfor har Overbibliotekaren fremsat følgende Betragtninger, til hvilke man ganske kan slutte sig:

Efterhaanden som Oplysningen spredes i Befolkningen, vokser ogsaa Læse-lysten og Trangen til alvorligere Studier, der kun kan tilfredsstilles ved velforsynede Biblioteker. Over hele Verden vokser den videnskabelige Produktion med rivende Fart, og den kræver et stadig fyldigere og mere omfattende Bogmateriale at arbejde med. Videnskaberne Specialisering nødvendiggør en Fuldstændighed i Litteraturstoffet, som stiller voksende Krav til de offentlige Biblioteker, og Privatmænd blive mindre og mindre i Stand til at skaffe sig egne Bogsamlinger, idet Videnskabsdyrkerne gennemgaaende rekruteres fra de mindre bemidlede Klasser og fra Embedsstanden, hvis Gager ikke tillade at samle mange Bøger.

Biblioteket har en dobbelt Opgave med Hensyn til Indkøb af Bøger; dels at sørge for, at et fornuftigt Udvalg af Samtidens Litteratur sikres for Landet til Brug for Samtid og Eftertid, og dels at tage tilbørligt Hensyn til rimelige Krav fra Videnskabsdyrkere om Anskaffelsen af de Bøger, som de i Øjeblikket behøve til deres Arbejder. Biblioteket har længe haft en trykkende Følelse af, at særlig den første Opgave langt fra bliver løst. Selv om dette ikke saa meget i Øjeblikket vil føles som en Mangel, saa vil det blive aabenbart for Eftertiden, i hvor ringe Grad man i Biblioteket har kunnet magte den Opgave at følge med blot i det væsentligste af Verdenslitteraturens Frembringelser. Fra den 2. Januar til den 6. Juni 1905 er der paa Læsesalen forlangt 428 Værker, som Biblioteket ikke besad. Der udkommer alene ca. 4,500 naturvidenskabelige Tidsskrifter (de medicinske ikke iberegnedes), og af disse findes neppe 600 i Danmark. Man bliver i vore Dage nødt til at tage større Hensyn til den amerikanske og den russiske Litteratur. De moderne fuldkomne Metoder til Fremstilling af Billeder have fremkaldt en overordentlig Produktion af Pragtværker, til Dels af den største Betydning, Reproduktioner af Haandskrifter, Kunstværker og Sjældenheder, der burde findes i Biblioteket, men som slet ikke kunne magtes. Der udkommer for Tiden en Række Subskriptionsværker af denne Art til en Pris af fra 600 til 2,000 Kr., overfor hvilke Biblioteket har maattet resignere. Med Hensyn til Bogproduktionens Stigning skal man kun anføre, at, medens der i 1890 i Tyskland udkom 18,875 Bøger til en Pris af 86,797 Rm., vare disse Tal i 1900 — i Løbet af 10 Aar — stegne til 24,792 Bøger og 105,170 Rm. Samtidig kan der paavises en Prisstigning for den videnskabelige Litteraturens Vedkommende, der her alene kommer i Betragtning. 29 af de betydeligste tyske Tidsskrifter kostede i 1870 438 Rm., men i 1900 kostede de samme 29 Tidsskrifter 1,187 Rm. For den engelske Litteraturens Vedkommende har den engelske Boghandels Reorganisation i de sidste 5—6 Aar medført en betydelig Fordyrelse. Tidligere kunde der for de fleste Bøgers Vedkommende opnaas 25 pCt. Rabat paa Forlæggerens Pris, men denne Rabat er nu afskaffet undtagen for rent populære Bøgers Vedkommende, og Sortimentsboghandelen maa nu fastholde Forlæggerens Nettopriser. Tendensen i Boghandelen overalt i Kulturlandene er, at populær Litteratur bliver billigere og billigere, medens Priserne for videnskabelige Bøger stige stærkt, og dette Forhold virker skæbnesvangert for Bibliotekerne.

De samme Klager over utilstrækkelige Midler til Indkøb af Bøger fremkomme med stadig større Styrke fra alle større Biblioteker, endog fra saadanne, der raade over mere end 100,000 Kr. til dette Formaal. For Tiden diskuteres i Tyskland Nødvendigheden af, at alle de smaa Universitetsbiblioteker udrustes med 50—60,000 Rm. til Anskaffelser og Indbinding.

Endnu skal fremhæves de stadig stigende Udgifter til Indbinding af den danske Litteratur, der jo har været i rivende Udvikling. Skønt man — maaske med Urette — har indført en tarveligere Indbinding i de sidste Aar, er Udgiften ogsaa paa Grund af de stigende Priser steget fra 4,548 Kr. 79 Øre i 1893 til 5,713 Kr. 10 Øre i 1904—05.

Endvidere maa det erindres, at det kongelige Bibliotek ikke som andre lignende Institutioner i Udlandet og som Universitetsbiblioteket i København har særlige Hjælpekilder i Form af Legater og Donationer.

Til III. A. a. 3. Kontoen foreslaas fremtidig opført med 17,750 Kr. i Stedet for som hidtil 2,600 Kr. Forhøjelsen skyldes Hensynet til de stærkt forøgede Udgifter i den nye Bygning, men det ligger i Sagens Natur, at Beløbet er i høj Grad kalkula-